

2. søndag i fasten (2. tekstrække) 25. februar 2018

Prædiken

Sidste søndag som var den første søndag i fasten, talte jeg om at fastens grundholdning er ydmyghed, og at ydmyghed betyder at have mod til sin egen sandhed, altså mod til at se i sandhed hvem man er.

Det betyder at tør se ned i dybet af sig selv, ned i mørket, lige så vel som det betyder at tør se himlen i sig selv, at kende sig selv om skabt i Guds billede, med alle de muligheder for kærlighed og liv det indeholder.

I dag er det så 2. søndag i fasten og jeg vil derfor tale om bod og anger, som udtryk for fastens proces og handlinger. Bod og anger kan lyde meget mørkt og forhistorisk i vores moderne ører, men essensen i anger og bod er villighed til forandring.

Selvom vi lever i en tid som taler om forandringsparathed og fleksibilitet så er det spørgsmålet om vi egt. er motiveret til forandring? Og hvad kan vi forandre og hvad giver mening at forandre?

Nogle af os tænker måske at vi ikke har brug for at forandre os.

Nogle af os tænker måske at vi ikke lyst til at forandre sig.

Atter andre tænker, jeg kan ikke forandre mig.

At tænke om sig selv at jeg behøver ikke forandre mig udtrykker ofte den tanke at jeg behøver ikke ændre mig, det må de andre gøre, det kan være udtryk for den selvretfærdige, som ikke ser sin andel og sit ansvar i livet. Måske fordi man er bange for at se på egne fejl og mangler. Jeg tænker vi alle kender den tanke, der er ikke noget galt med mig, det er de andre som er nogle idioter.

Den holdning betyder at man ikke ser at vores evne til at forandre os er et privilegium, at det netop er udtryk for gudsbilledlighed, at det er udtryk for noget af det bedste i mennesket. At man faktisk kan lære en gammel hund nyt.

Dem som mener de ikke behøver ændre sig, er måske fordi de elsker det som er, også selvom at det som ikke altid er godt. Bernadette af Lourdes blev engang spurgt: Hvad er en synder, og hun svarede. Det er en som elsker synd. Og spørgsmålet er om der ikke i os alle er den side, den mørke stemme som egt. elsker eller finder tryghed i det i livet som er dårligt, det som smerter os, det som gør os ensomme og fortabte. Jeg tror i hvert fald at er vi bund ærlige så er der også noget i os alle som elsker synden, det som er destruktiv, noget i os som er ligeglade med de andre, noget i os selv endda er ligeglad med os selv.

Endelig er der dem som ikke kan forandre sig - og vi bedes kun om at forandre det vi kan forandre, der er ting vi ikke kan forandre. Den måde vi er skabt på, vores krop og temperament, vores kultur som vi er vokset op i. Men det vi kan forandre er vores mentale vaner, vores egoisme og ligegyldighed og uvidenhed.

Dagens evangelium tekst rører ved begge dele, både det vi kan forandre og det vi ikke kan forandre. Den besatte dreng, kan ikke selv forandre hans situation, ja end ikke disciplene kan, kun bøn kan, kun tro. Det onde, og vores onde vaner er som bjerge som vi kan flytte ved tro, ved bøn. Og faste handler netop om at flytte bjerge.

Det kommer bla. til udtryk i det Jesus siger om at himmeriget ligner en surdej. Det er mærkeligt, for i det gamle Israel var surdej udtryk for det uhellige, det normale og ikke særlige, eller festlige, måske fordi man dengang lavede surdej ved at ligge et gammelt stykke brød ind et mørkt og fugtig rum indtil det rådnede og stank. Så Jesus siger egt. med disse ord at det guddommeligt kan gemme sig i det som umiddelbart virker uhelligt eller korrump, eller forkert og syndigt. Ligesom det faktum at Jesus spiste med syndere og toldere, færdes med prostituerede og andre som var det dårlige selskab, de forkerte og uhellige. Jesus gav køb på sin egen moral. Det betød ikke at Jesus billigede toldernes korrupsion eller den prostitueredes måde at tjene penge på. Den det udtrykker at Jesus fandt det vigtigere at række ud til mennesker med kærlighed, fællesskab og tilgivelse, end moral

fordømmelse. Det betyder at en vanskelig livssituation kan forandres til at blive en velsignelse, en mulighed for helbredelse og heling på et dybere plan af vores væsen.

Det kan fx være et lille barn som skades uopretteligt tidligt i sit liv, som er fuldkommen hjælpeløst og kræver pleje og omsorg døgnet rundt, et barn som intet kan selv. Dette barn havde forældre som elskede det højt, som gav det mad, tøj på kroppen og omsorg, og når man så ind i øjnene på det barn så man et menneske som aldrig havde oplevet frygt. En barn som pga. forældrenes omsorg kunne forblive i barnets verden.

Det betyder at det er vores indstilling til det vanskelige som er vigtigst, det er det vi skal ændre i højere grad end det vanskelige i sig selv. Når vi mødes vanskeligheder, reagerer vi ofte med at ville ændre det hurtigst muligt, men nogle vanskeligheder kan og skal ikke ændres, det skal ændre os.

Frans af Assisi forstod dette, der er denne lille historie om hvordan hans gode ven broder Leo engang spurgte Frans, hvad er perfekt glæde? Og Frans svarede: forstil dig at du kommer kold og sulten til en klosterdør en vinter nat, og dørvogteren smækker døren i hovedet på dig i stedet for at inviterer dig indenfor i varmen. Og du står der i sneen og beder om nåde og medlidenhed og han derefter kommer ud af døren og slår dig med en kæp. Det er perfekt glæde!

Guds handlen forgår ikke altid på det synlige niveau.

I dagens historie, er det vigtigste farens råb: Jeg tror, hjælp min vantro! eller at Jesus uddrev dæmonen?

Thomas Merton siger det således: Svaret på hvem Gud er, er at Gud er barmhjertighed iklædt barmhjertighed.

Sagt på en anden måde, der er mange niveauer hvor vi kan forandrer og blive forandret, der er det ydre og synlige niveau og det indre og usynlige.

Jeg kan blive syg, og blive helbredt, det er en ydre forandring, eller jeg kan blive syg, og ikke blive helbredt men i stedet blive forandret af sygdommen, blive mere accepterende, mere langsom og mere medfølelse. Den sidste forandring vil forandre mit liv og min indstilling for altid og til alting. Den første forandring, vil ikke forandre den jeg er, jeg vil blive glad fordi jeg er rask, men ellers fortsætte uforandret. Faste handler om indre og permanent forandring, og det kræver bøn.